

Nr. 3-8/16
07.10.2016

**Domnului Alexandru Tănase
Președintele Curții Constituționale a RM**

Prin prezenta, în baza încheierii din 15.09.2016, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, vă expediază cererea lui Orîndaș Victor privind sesizarea Curții Constituționale, în vederea examinării constituționalității prevederilor art.12 alin.(4) din Legea privind verificarea titularilor și candidaților la funcții publice nr.271 din 18 decembrie 2008 care reglementează că „în cazul în care titularul, candidatul la funcția publică refuză efectuarea verificării suplimentare, se aplică în modul corespunzător prevederilor art.9 alin.(4) și (5)”.

Anexă: copia cererii de sesizare, copia încheierii din 15.09.2016 și cauza civilă nr.3-8/16.

Cu respect,

**Președintele Interimar al Colegiului civil,
comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție**

Ex: T.Bradu

V.Doagă

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA		
INTRARE NR. <u>1219</u>		
<u>10</u>	<u>10</u>	20 <u>16</u>

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
Str. Alexandru Lapușneanu nr.28
Chișinău MD 2004
Republica Moldova

SESIZARE
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

Prezentată în conformitate cu art.135 alin.1) lit a) și lit.g) din Constituție

1.) Autorul sesizării

Orîndaș Victor, fost judecător la Judecătoria Comercială de Circumscripție, adresa: de str. Maria Drăgan, nr. 10, ap. 22, mun. Chișinău, reprezentat de avocata Ariadna Dodi, în temeiul mandatului anexat la prezenta, adresa pentru corespondență: BAA "Ariadna Dodi & Gheorghe Iudin", MD-2009, Chișinău, str. Alexei Mateevici, 84/1, e-mail: a.dodi@avocati.md; tel.: 0794 12 095.

2.) Obiectul sesizării

Prezenta sesizare are ca obiect controlul constituționalității alineatului 4) al articolului 12 din Legea nr. 271 din 18.12.2008 privind verificarea titularilor și candidaților la funcții publice, publicată în Monitorul Oficial nr.41-44 din 24.02.2009, în vederea corespunderii sensului articolului 6) și articolului 116) , aliniatul 1) și aliniatul 6) al Constituției RM.

3.) Circumstanțele Litigiului

Consiliul Superior al Magistraturii a dispus prin hotărîrea nr. 380/16 din 19.05.2015 verificarea judecătorului Judecătoria Comerciale de Circumscripție, dlui Victor Orîndaș.

Consiliul Superior al Magistraturii a examinat Avizul nr. 5/1156 din 24 iulie 2015 abia în ședința din 15.09.2015, deși potrivit Art. 14 alin (1) Legea nr. 271/2008 audierea titularului pe marginea avizului prezentat de SIS, se face în termen de 5 zile lucrătoare de la primirea avizului. Astfel, CSM, încălcând termenul de 5 zile prevăzut de lege pentru examinarea avizului consultativ al SIS nr. 5/1156 cu audierea titularului funcției supus verificării, el fiind cel dintâi Aviz consultativ care a stat la baza Hotărîrii CSM nr. 663/26 din 15.09.2015 prin care CSM a solicitat verificare suplimentară a judecătorului V.Orindas, prevăzută de art.12 din Legea nr. 271/2008.

Verificarea suplimentară de către SIS a judecătorului putea fi dispusă doar în limitele prevăzute la Art. 12 din Legea nr. 271/2008 și doar dacă exista una din cele trei temeuri stabilite de lege, și anume: (i) descoperirea unor date care nu erau cunoscute în timpul verificării titularului, candidatului la funcția publică și care ar putea influența rezultatele verificării, (ii) dacă există motive întemeiate pentru a se considera că ocuparea funcției publice ar fi incompatibilă cu interesele acelei funcții sau (iii) cînd există solicitarea persoanei supuse verificării de a fi făcută o verificare suplimentară. Este cert că o astfel de solicitare nu a parvenit de la judecătorul Victor Orindas. El nu a cerut să fie verificat suplimentar. Cel mai important, Inspecția Judiciară a Consiliului Superior al Magistraturii nu a constatat niciodată vreo posibilă încălcare a legislației

197

de către V.Orindas și nu există nicio hotărâre care să confirme că V.Orîndaș a comis vreo abatere disciplinară, nici cu referire la dosarele alese și menționate de Serviciul de Informații și Securitate în aviz, și nici în alte comunicări.

Prin hotărârea cu nr. 663/26 din 15.09.2015 privind verificarea suplimentară a judecătorului V.Orindas, bazându-se pe prevederile art. 12 Legea nr. 271/2008, Consiliul Superior al Magistraturii decide să solicite verificarea suplimentară a judecătorului V.Orîndaș. **În realitate, considerăm, că Consiliul Superior al Magistraturii a folosit procedura verificării suplimentare penru a-l umili și pedepsi pe judecătorul V.Orîndaș care a devenit incomod la un moment dat.** Consiliului Superior al Magistraturii conform Legii nr. 271/2008 emite hotărârea din 15.09.2015, executorie din momentul adoptării și sesizează Serviciul de Informație și Securitate - care constituie puterea executivă în stat pentru o **verificare suplimentară** a judecătorului V.Orîndaș. Chiar dacă era categoric împotriva verificării suplimentare, considerând-o una ilegală și anticonstituțională, judecătorul V.Orîndaș nu putea să nu dea acordul la o verificare suplimentară deoarece automat surveneau consecințele prevăzute de art. 12 alineatul (4) al Legii nr.271/2008, care stipulează că *“ În cazul în care titularul, candidatul la funcția publică refuză efectuarea verificării suplimentare, se aplică în modul corespunzător prevederile art. 9 alin.(4) și (5).”* Adică judecătorul este automat declarat incompatibil cu funcția deținută și propus spre eliberare, chiar dacă deja a fost verificat și în privința lui există un Aviz consultativ emis de Serviciul de Informații și Securitate. În această situație art. 12 alineatul 4) al Legii nr.271/2008 prevede pedepsirea automată a judecătorului pentru refuzul de a fi verificat suplimentar, judecătorul fiind constrâns, de fapt în orice situație și în orice moment, să dea acordul la o verificare suplimentară. Aceasta deoarece hotărârea CSM privind solicitarea verificării suplimentare se execută imediat și atacarea acesteia la CSJ nu acordă judecătorului dreptul de a nu da acordul penru verificare suplimentară și nici dreptul de a iniția controlul judiciar al legalității verificării suplimentare solicitate de CSM.

După ce a fost verificat suplimentar, Serviciul de Informație și Securitate a emis în privința judecătorului V.Orîndaș un al doilea Aviz consultativ cu nr. 5/1760 din 21.10.2015, iar Consiliul Superior al Magistraturii în baza celui de al doilea Aviz consultativ nr. 5/1760 a adoptat la data de 03.11.2015 o Hotărâre cu nr. 835/33 prin care l-a declarat pe judecătorul Victor Orîndaș incompatibil cu funcția și l-a prezentat președintelui RM pentru eliberare din funcție.

Judecătorul V.Orîndaș a contestat Hotărârea CSM nr. 835/33 din 03.11.2015, iar Curtea Supremă de Justiție la data de 15.02.2016 a anulat hotărârea menționată și l-a restabilit în funcție pe dl.Victor Orîndaș în calitate de judecător la Judecătoria Comercială de Circumscripție.

Accentuez că chiar dacă Hotărâre cu nr. 835/33 din 03.11.2015 a fost anulată de CSJ, faptul dat nu a împiedicat Consiliul Superior al Magistraturii să examineze din nou Avizul consultativ SIS din nr. 5/1760 din 21.10.2015. Această decizie a CSM de a examina repetat Avizul SIS nr. 5/1760 din 21.10.2015 ridică numeroase îngrijorări privind aplicarea obiectivă a prevederilor normative date de Legea nr. 271/2008 care în limbaj clar, previzibil și exhaustiv oferă o procedură legală de verificare a titularului cu funcția ocupată. O procedură care urmărește anumite scopuri, care prevede exhaustiv grupurile factorilor de risc care vor determina

compatibilitatea sau incompatibilitatea titularului cu funcția ocupată și garantează o abordare legală, nediscriminatorie și obiectivă. Asta în cazul când organul care dispune verificarea titularului are intenția de a respecta demnitatea și drepturile constituționale ale judecătorului supus verificării.

La data de 31.05.2016 după ce judecătorul Victor Orîndaș a depus cerere de demisie, Consiliul Superior al Magistraturii, în aceeaș componență, a examinat repetat și ilegal Avizul consultativ SIS cu nr. 5/1760 din 21.10.2015 și a emis Hotărîrea cu nr.392/17 declarându-l repetat incompatibil cu funcția pe judecătorul V.Orîndaș și prezentându-l repetat spre eliberare Președintelui RM.

Ulterior, la data de 15.07.2016 V.Orîndaș a contestat din nou la Curtea Supremă de Justiție, hotărîrea cu nr.392/17 al CSM din 31.05.2016 solicitând anularea acesteia precum și anularea Avizului consultativ cu nr. 5/1760 din 21.10.2015 alcatuit de Serviciul de Informații și Securitate ca urmare a verificării suplimentare a judecătorului V.Orîndaș.

Avizul consultativ SIS cu nr.5/1760 din 21.10.2015 emis în urma verificării suplimentare a judecătorului V.Orîndaș de asemenea este contestat la CSJ unde judecătorul V.Orîndaș solicită anularea acestuia ca fiind un act emis în urma unei verificări suplimentare anticonstituționale.

Un eventual refuz al judecătorului de a fi verificat suplimentar de către SIS la solicitarea Consiliului Superior al Magistraturii nu este considerat ca abatere disciplinară de nici o lege. Totodată refuzul judecătorului de a fi verificat suplimentar la cererea CSM și pedeapsa imediată ca consecință a refuzului nu poate fi supusă unui control judiciar efectiv, deoarece Legea nr. 271/2008 stabilește necondiționat și expres pedeapsa eliberării din funcție a judecătorului care refuză să fie verificat suplimentar, indiferent de motivația refuzului și indiferent de ilegalitatea evidentă a hotărîrii CSM de a iniția verificarea suplimentară a judecătorului.

Numărul verificărilor suplimentare la care poate recurge Consiliul Superior al Magistraturii nu este limitat de Legea nr. 271/2008. Adică după prima verificare legală prevăzută de Legea nr. 271/2008, Consiliul Superior al Magistraturii poate solicita de la SIS verificări suplimentare de câte ori vrea, fără să fie limitat prin lege. Astfel verificarea suplimentară inițiată de Consiliul Superior al Magistraturii s-a transformat într-un instrument de hărțuire a judecătorilor incozi care nu vor să execute ordine și indicații. Împotriva inițierii unei verificări suplimentare în sensul art.12 al Legii nr. 271/2008, judecătorul nu are nicio oportunitate legală de a se opune. Solicitarea de către CSM a acordului judecătorului de a fi verificat suplimentar este o formalitate anticonstituțională pe care judecătorul de fapt nici nu o poate exercita efectiv. Aceasta deoarece judecătorul nu are la îndemână o procedură legală care i-ar permite să refuze verificările suplimentare comandate puterii executive – SIS, de către Consiliul Superior al Magistraturii. Judecătorului îi rămâne doar să accepte să fie verificat suplimentar din nou și din nou, de câte ori vrea CSM, în caz contrar judecătorul este pedepsit automat, declarat incompatibil și eliberat din funcție fără să fie trimis la Colegiul disciplinar pentru a i se stabili care anume abatere disciplinară a comis acesta, și care este motivația refuzului de a fi verificat suplimentar.

4. Expunerea pretensei încălcări a Constituției și a argumentelor aduse în sprijinul acestei afirmații.

Considerăm prevederile articolului 12 aliniatul 4) al Legii nr. 271 din 18.12.2008 privind verificarea titularilor și candidaților la funcții publice publicat în Monitorul Oficial nr.41-44 din 24.02.2009 ca fiind **neconstituționale** din urmatoarele motive:

LEGISLAȚIA PERTINENTĂ

Prevederi relevante din Constituție.

Articolul 6. Separarea și colaborarea puterilor.

În Republica Moldova puterea legislativă, executivă și judecătorească sunt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției.

Articolul 116. Statutul judecătorilor.

„1.) Judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili, potrivit legii.”

„6.) Sancționarea judecătorilor se face în conformitate cu legea.”

Prevederi relevante din Legea cu privire la statutul judecătorului:

Articolul 1. Judecătorul, purtător al puterii judecătorești.

„3.) Judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii.

4.) Judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și sancționează fără niciun fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare.”

Articolul 19. Inviolabilitatea judecătorului

„3.) Judecătorul nu poate fi tras la răspundere pentru opinia sa exprimată în înfăptuirea justiției și pentru hotărârea pronunțată dacă nu va fi stabilită, prin sentință definitivă, vinovăția lui de abuz criminal.”

Prevederi relevante din Legea nr. 271/2008 cu privire la verificarea candidaților și titularilor la funcții publice publicat în Monitorul Oficial nr.41-44 din 24.02.2009.

Articolul 9. Declarația de verificare

(5) În cazul în care titularul funcției publice nu consimte să fie verificat, persoana/organul care are competența legală de numire în funcție va dispune eliberarea acestuia din funcție. Titularul, cu acordul său, poate fi transferat, după caz, la o funcție neprevăzută la art.5.

Articolul 12. Verificarea suplimentară

(1) Temeiuri pentru efectuarea verificării suplimentare sînt:

- a) descoperirea unor date care nu erau cunoscute în timpul verificării titularului, candidatului la funcția publică și care ar putea influența rezultatele verificării;
- b) existența unor motive întemeiate pentru a se considera că ocuparea funcției publice ar fi incompatibilă cu interesele acelei funcții;
- c) solicitarea persoanei supuse verificării.

(2) Verificarea suplimentară se inițiază de autoritățile publice competente prin sesizarea organului de verificare.

(3) În cazul descoperirii temeiurilor prevăzute la alin.(1), organul de verificare informează autoritatea publică în vederea inițierii unei verificări suplimentare.

(4) În cazul în care titularul, candidatul la funcția publică refuză efectuarea verificării suplimentare, se aplică în modul corespunzător prevederile art. 9 alin. (4) și (5).

Prevederi relevante din Legea nr.178 din 25.07.2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor publicat la 15.08.2014 în Monitorul Oficial nr.238-246.

Articolul 7. Condițiile și consecințele aplicării sancțiunilor disciplinare

(1) Sancțiunile disciplinare se aplică judecătorilor în funcție și judecătorilor demisionați pentru faptele comise în timpul exercitării mandatului de judecător.

(2) Sancțiunile disciplinare se aplică proporțional gravității abaterii disciplinare comise de judecător și de circumstanțele personale ale acestuia. Gravitatea abaterii disciplinare este determinată de natura faptei comise și de consecințele produse. Consecințele produse sînt evaluate avînd în vedere atît efectele asupra persoanelor implicate în procesul judiciar în cadrul căruia s-a comis fapta, cît și efectele asupra imaginii și prestigiului justiției.

(3) Comiterea repetată a unei abateri disciplinare reprezintă comiterea unei abateri disciplinare în perioada de acțiune a sancțiunii disciplinare anterioare, indiferent de tipul abaterii disciplinare comise. Totodată, aceasta constituie o circumstanță agravantă și se ia în considerare la stabilirea sancțiunii pentru următoarea abatere disciplinară comisă.

(4) Dacă în termenul de acțiune a sancțiunilor disciplinare prevăzute la art. 6 alin. (1) lit. a)- c) și alin. (2) față de judecător nu se aplică o nouă sancțiune disciplinară, se consideră că el nu a fost sancționat disciplinar.

(5) Pe perioada acțiunii sancțiunilor disciplinare judecătorul nu poate fi transferat, numit în funcția de președinte sau vicepreședinte de instanță sau promovat în altă instanță.

(6) În cazul aplicării față de judecătorul demisionat a sancțiunii disciplinare prevăzute de art. 6 alin. (1) lit. d), acestuia îi va fi retrasă indemnizația unică de concediere și îi va fi recalculată pensia, potrivit art. 25 alin.(3¹) din Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului.

(7) Judecătorul față de care a fost aplicată sancțiunea eliberării din funcția de judecător nu poate fi ales sau numit ulterior, timp de cinci ani, în nici o funcție din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii și organele subordonate acestuia și nu poate activa în cadrul Institutului Național de Justiție, atât în funcții administrative, cât și în calitate de formator.

(8) Judecătorul eliberat din funcția de președinte sau vicepreședinte al instanței judecătorești poate solicita promovarea într-o instanță judecătorească superioară sau numirea în funcția de președinte sau vicepreședinte al instanței judecătorești doar după expirarea a 2 ani din ziua aplicării sancțiunii disciplinare de eliberare din funcția de președinte sau vicepreședinte de instanță.

Colegiul disciplinar

Articolul 8. Statutul și competența colegiului disciplinar

(1) Colegiul disciplinar este un organ independent, care examinează cauzele disciplinare în privința judecătorilor și **aplică sancțiuni disciplinare.**

(2) Colegiul disciplinar:

- a) formează completele de admisibilitate;
- b) examinează contestațiile privind respingerea sesizării de către completul de admisibilitate;
- c) examinează cauzele privind răspunderea disciplinară a judecătorilor;
- d) aplică judecătorilor sancțiuni disciplinare.

(3) Activitatea colegiului disciplinar este reglementată de prezenta lege și de Regulamentul cu privire la activitatea colegiului disciplinar, aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii.

5. Argumentare

Potrivit art. 116 alin. 1) din Constituție, judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili, potrivit legii. Aliniatul 6) al aceluiași articol statuează că sancționarea judecătorilor se face în conformitate cu legea. Noțiunea de independență a judecătorilor și aspectele importante pentru tragerea acestora la răspundere în legătura cu pronunțarea actelor judecătorești de dispoziție au fost dezvoltate în alte acte normative. Astfel, conform art. 1 din Legea privind statutul judecătorului, judecătorul este persoana investită constituțional cu atribuții de îndeplinire a justiției, pe care le execută în baza legii. Judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii.

Articolul 19 aliniatul 3) din Legea privind statutul judecătorului stabilește că judecătorul nu poate fi tras la răspundere pentru opinia sa exprimată în înfăptuirea justiției și pentru hotărârea pronunțată dacă nu va fi stabilită, prin sentință definitivă, vinovăția lui de abuz criminal. Articolul 8 al Legii nr.178 din 25.07.2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor constată că numai Colegiul disciplinar poate aplica pedepse disciplinare judecătorilor, iar Consiliul Superior al Magistraturii nu poate să aplice de sine stătător pedepse disciplinare judecătorilor fără să urmeze procedura Colegiul disciplinar de stabilire a vinovăției judecătorului în comiterea unei abateri disciplinare prevăzute de art.7 al Legii nr.178 din 25.07.2014 și ulterior aplicarea unei sancțiuni disciplinare.

Potrivit art. 307 din Codul penal al RM, magistrații sunt pasibili de răspundere penală pentru pronunțarea cu bună-știință a unei hotărâri, sentințe, decizii sau încheieri contrare legii.

Este de menționat și opinia Curții Constituționale a RM prescrise în Hotărârea sa nr.12 din 07 iunie 2011 pentru controlul constituționalității a prevederii art. 22 alin.1) lit. b) din Legea nr.152 din 8 iulie 2010, unde s-a statuat faptul că, în lumina abordării evolutive și dinamice a Convenției de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, este inadmisibilă responsabilizarea automată a judecătorilor, fără a demonstra latura obiectivă și subiectivă a abaterii disciplinare prin antrenarea răspunderii civile sau disciplinare a unui judecător pentru modul de interpretare a legii, apreciere a faptelor sau evaluare a probelor, cu excepția cazurilor când legea a fost încălcată cu rea credință sau neglijență gravă.

Revenind la prevederile Legii nr. 271/2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcțiile publice, înțelegem că principiile procedurii de verificare sunt legalitatea, respectarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului și tratamentul nepărtinitor, echitabil și nediscriminatoriu al titularilor și al candidaților la funcții publice, atunci când scopul verificării corespunde celor expuse la Art. 3, și anume, fie pentru prevenirea și combaterea corupției în autoritățile publice; fie prevenirea ocupării funcțiilor publice de către persoane care prezintă o amenințare pentru interesele securității naționale; fie determinarea gradului de îndeplinire de către titulari și candidați a cerințelor de încadrare și a gradului de respectare a restricțiilor stabilite de lege; fie prevenirea, identificarea și excluderea factorilor de risc; fie stabilirea autenticității informațiilor comunicate de titularii și de candidații la funcții publice în documentele depuse pentru ocuparea lor sau realizarea măsurilor prevăzute de lege, orientate spre excluderea faptelor ce pot constitui o amenințare a intereselor securității naționale. Procedura suplimentară de verificare dispusă de CSM asupra judecătorului, în cazul dat asupra dlui Victor Orîndaș, urmare a Avizului Serviciului de Informare și Securitate nr. 5/1156 la ședința din 15.09.2015, nu se mai încadra în scopurile enunțate de lege și nu respecta garanția de independenta a judecătorului, precum și respectarea separării puterilor în stat. În nici una din aceste scopuri, foarte clar expuse în lege, pentru a evita abuzarea procedurii și transformarea acesteia în hărțuirea și pedepsirea magistratului pentru opinia expusă în actul de justiție, și

eliminarea totală a independenței, și imparțialității judecătorului prin supunerea acestuia verificărilor suplimentare abuzive și nelimitate ca număr, dictate de Consiliul Superior al Magistraturii format pe jumătate din persoane numite de puterea legislativă și executivă a acestui stat. Faptele sumare, selective și incomplete indicate în Avizul consultativ suplimentar al Serviciului de Informații și Securitate nr. 5/1760 din 21.10.2015 impun o înțelegere greșită și anticonstituțională a faptului că procedura de verificare a titularului funcției publice poate fi aplicată față de un magistrat de câte ori vrea CSM, în afara scopurilor legale enunțate de lege și evident necorespunzător garanțiilor constituționale prevăzute de art. 6, art. 116 ale Constituției RM. Din Hotărârea CSM cu nr. 392/17 din 31.05.2016 înțelegem că aceste fapte sumare, inexacte și insinuările neconfirmate publicate ulterior de Serviciul de Informații și Securitate inclusiv în presă, constituie factori de risc pentru activitatea de judecător. Aceasta fiind contrară propriei poziții a CSM, exprimată în Hotărârea nr. 232/17 din 10.05.2011 cu privire la avizele consultative întocmite de Serviciul de Informații și Securitate a Republicii Moldova. Consiliul Superior al Magistraturii face abstracție și de procedurile judecătorești prescrise prin lege, respectate întru totul de judecătorul V.Orîndaș în calitatea sa de magistrat, și nu a avut nevoie de probe pentru a repeta exprimările absurde și abuzive ale Serviciului de Informare și Securitate în propriul text al hotărârii nr. 392/17 din 31.05.2016.

Consiliul Superior al Magistraturii aplicând prevederile anticonstituționale din art. 12 din Legea nr. 271/2008 a acomodat doleanțele Serviciului de Informare și Securitate, exponentul puterii executive, care afirmă neîntemeiat incompatibilitatea judecătorului V.Orîndaș cu funcția ocupată prin prisma "ilegalității" actelor judecătorești adoptate fără să fi fost această "ilegalitate" confirmată prin hotărâri a instanțelor ierarhic superioare.

În acest sens aliniatul 4) al art. 12 din Legea nr. 271/2008 practic ignoră orice procedură legală, stabilită în Constituția RM privind constatarea abaterii disciplinare comise de judecător și pedepsirea acestuia pentru o încălcare concretă a normelor imperative. Pe de o parte Legea nr.271/2008, art.12 alin. 4) acorda dreptul judecătorului de a refuza să fie verificat suplimentar și totodată imediat și automat, fără careva proceduri formale urmate în Colegiul disciplinar, judecătorul poate fi eliberat din funcție de către Consiliul Superior al Magistraturii.

Găsim illogică și anticonstituțională poziția și acțiunile CSM în privința avizelor consultative menționate supra, după ce CSM în Hotărârea nr. 232/17 din 10.05.2011 cu privire la avizele consultative întocmite de Serviciul de Informații și Securitate a Republicii Moldova a ținut să afirme "...Consiliul Superior al Magistraturii consideră că nu poate fi obiect al verificării persoanei ... exercitat în conformitate cu Legea privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice nr. 217 – XVI din 18.12.2008, verificarea de către SIS a activității ce ține de efectuarea justiției la examinarea dosarelor concrete, în special legalitatea și temeinicia hotărârilor adoptate. Respectînd principiul independenței judecătorului și principiul separării puterilor într-un stat de drept, verificarea legalității și temeiniciei hotărârilor adoptate țin în

exclusivitate de competența instanțelor judecătorești ierarhic superioare...” făcând referire și la Hotărîrea Curții Constituționale nr. 28 din 14.12.2010.

Așadar, contrar poziției expuse mai sus, CSM adoptă hotărîrea cu nr. 392/17 din 31.05.2016 care se bazează exclusiv pe supoziții/presupuneri lansate de Serviciul de Informații și Securitate împotriva judecătorului V. Orîndaș, ce reiesă exclusiv din existența unor hotărâri pe care doar Serviciul de Informații și Securitate le consideră ilegale! Hotărîrea nr. 835/33 nu explică care factori de risc au fost identificați pentru incompatibilitatea titularului cu funcția ocupată și ce anume, în mod obiectiv, susține o astfel de constatare. CSM, deja ignorînd Art. 4 din Legea nr. 271/2008 și principiile independenței judecătorului și separării puterii într-un stat de drept, extinde arbitrar lista factorilor de risc pentru al umili și elibera din funcție pe judecător.

Totodată, CSM afirmă că informațiile sumare oferite de Serviciul de Informații și Securitate arată asupra încălcării Codului de etică și de conduită profesională a judecătorului anume prin faptul că judecătorul a denunțat la SIS presiunile exercitate de Președintele Judecătoriei Centru, dl. Ion Țurcanu în dosarul lichidării Falun Dafa și Falu Gong.

Este important de subliniat că în propria hotărîre nr. 232/17 din 10.05.2011, cu privire la avizele consultative întocmite de Serviciul de Informații și Securitate a Republicii Moldova, CSM susținea că atîta timp cît nu a fost constatată ca fiind abatere disciplinară, presupusele încălcări, faptele invocate nu pot fi calificate de către organul de autoadministrare judecătorească ca fiind factori de risc potrivit Art. 4 lit a) și c) din Legea nr. 271/2008. Odată ce potrivit Legii nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Colegiul disciplinar este împuternicit să examineze cauzele privind răspunderea disciplinară a judecătorilor și să aplice judecătorilor sancțiuni disciplinare, CSM era obligat să expedieze materialele prezentate de SIS către Colegiului disciplinar. Consiliul Superior al Magistraturii prin hotărîrea cu nr. 392/17 din 31.05.2016, îl declară repetat pe V. Orîndaș, judecător la Judecătoria Comercială de Circumscripție, incompatibil cu funcția de judecător și înaintează propunere Președintelui Republicii Moldova privind eliberarea magistratului din funcție. **Aici atragem atenția că declararea judecătorului Victor Orîndaș ca fiind incompatibil cu funcția deținută a fost apreciată de Consiliul Superior al Magistraturii ca fiind abatere disciplinară.**

Consiliul Superior al Magistraturii, folosind o lege neconstituțională, anume prevederile aliniatului 4) al art.12 al Legii nr. 271/2008, poate obține până la urmă un Aviz negativ de la SIS, inițiind din nou și din nou verificări suplimentare a activității unui anumit judecător incomod, avînd scopul de a-l hărțui și umili până cînd ultimul demisionează din proprie inițiativă, sau până cînd SIS îl declară periculos pentru funcția publică și propune eliminarea acestuia din sistem.

Neconstituționalitatea aliniatului 4) al art.12 al Legii nr.271/2008 se manifestă prin faptul că practic reduce la zero garanțiile constituționale de independență și imparțialitate ale

judecătorilor, deoarece un judecător nu poate fi considerat independent față de puterea executivă sau față de factorii de decizie din CSM odată ce poate fi supus din nou și din nou unor verificări suplimentare din partea SIS, împotriva cărora un se poate opune prin instrumente legale. Nu poate fi independent un judecător atunci când eliminarea acestuia din sistem se poate realiza doar din cauza că a refuzat să fie verificat suplimentar din nou și din nou. Neconstituționalitatea verificării suplimentare inițiate de CSM și obligatorii pentru a fi acceptate de judecător și executate de SIS este evidentă. Anume faptul că Serviciul de Informații și Securitate, fiind un organ de ocrotire a legii, în cazul când descoperă probe despre activitatea ilegală a unui judecător nu este împiedicat , ba chiar obligat să depună probele corespunzătoare în Organele Procuraturii Republicii Moldova pentru atragerea la răspundere a judecătorului. De asemenea SIS poate denunța la CSM cazuri când descoperă acțiuni ilegale ale judecătorului care atrag raspunderea disciplinară a judecătorului, lucru pe care SIS l-a făcut în mai multe cazuri. În această situație, când CSM, SIS, MAI, Procuratura sunt organe care au la îndemână mai multe pârgșii de a semnala activitățile ilegale ale judecătorului apare întrebarea: Care este scopul verificărilor suplimentare executate de SIS și comandate de CSM, nelimitate ca număr de art. 12 al Legii nr. 271/2008?

Răspunsul este unul evident. Prin art.12 al Legii nr. 271/2008 se prescriu verificările suplimentare, nelimitate ca număr, pentru a institui o metodă de șantaj și ținere sub control permanent a judecătorilor pe tot parcursul carierei lor. S-a legalizat, de fapt, posibilitatea organelor speciale cum ar fi SIS și CSM de a exclude din sistem pe judecătorii incomozi prin inițierea verificărilor suplimentare nelimitate ca număr, până la eliminarea rușinoasă a judecătorului incomod din funcția publică. În special, trebuie să atragem atenția că aliniatul 4) al art. 12 al Legii nr. 271/2008 exclude din start posibilitatea judecătorului de a se împotrivi unei verificări suplimentare abuzive, fie că e a doua sau a treia la număr, dictate de Consiliul Superior al Magistraturii din dorința de răzbunare, cu indicații către SIS ce fel de Aviz consultativ să emită pentru un judecător sau altul. Astfel, prin aliniatul 4) al art. 12 al Legii nr. 271/2008 se elimină orice element de independență și imparțialitate judecătorească, aparent, garantată de Constituție. Orice judecător care emite o decizie incomodă pentru anumiți factori de decizie din CSM sau SIS va trebui să trăiască cel puțin o dată la 5 ani experiența umiltoare a verificărilor suplimentare nelimitate ca număr de art. 12 al Legii nr. 271/2008 și fără posibilitatea de a fi refuzate de judecător. Aliniatul 4) al art.12 al Legii nr. 271/2008 declară refuzul judecătorului de a fi verificat suplimentar și nelimitat ca o crimă împotriva unor scopuri false de curățare a justiției, care se pedepsește cu eliminarea automată și necondiționată din funcție a judecătorului.

6. Expunerea cerințelor autorului sesizării.

Ținând cont de cele expuse și în conformitate cu prevederile art. 135 din Constituție, art. 4 din Codul Jurisdicției Constituționale și art. 4 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, autorul sesizării solicită exercitarea controlului constituționalității aliniatului 4) al articolului 12 din Legea

103

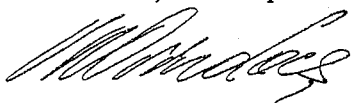
nr.271/2008 cu privire la verificarea candidaților și titularilor la funcții publice publicat în Monitorul Oficial nr.41-44 din 24.02.2009.

7. Documente anexate:

- Cererea de chemare în judecată pe 18 file;
- mandatul avocatului.

8.Declarația și semnătura.

Autorul declară că circumstanțele de fapt invocate în prezenta sesizare sunt autentice și exacte.

Cu respect,

Victor Orîndaș, fost judecător la Judecătoria Comercială de Circumscripție.

ÎNCHEIERE

15 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,

judecătorul

judecătorii

Iulia Sîrcu

Valentina Clevadi

Iurie Bejenaru

Ion Druță

Oleg Sternioală

Galina Stratulat

Nicolae Craiu

Dumitru Mardari

Tatiana Vieru

Asistent judiciar

Cipileaga Arina

examinând cererea depusă de Victor Orîndaș cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Victor Orîndaș împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea hotărîrii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 392/17 din 31 mai 2016 , nr. 393/17 din 31 mai 2016 și cererea de chemare în judecată depusă de către avocatul Ariadna Dodi în interesele lui Victor Orîndaș împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, Serviciul de Informație și Securitate cu privire la anularea hotărîrii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 391/17 din 31 mai 2016 și avizului consultativ a Serviciului de Informație și Securitate nr. 5/1760 din 21 octombrie 2015, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

c o n s t a ț ă

La 07 iunie 2016, Victor Orîndaș a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea hotărîrilor, fără a indicat motivele de fapt și drept.

La 16 iunie 2016, avocatul Ariadna Dodi în interesele lui Victor Orîndaș a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii și

Serviciului de Informații și Securitate cu privire la anularea hotărârilor nr. 392/17, nr. 393/17 din 31 mai 2016 și a avizului consultativ a Serviciului de Informație și Securitate nr. 5/1760 din 21 octombrie 2015.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că în februarie 2015 a informat ofițerii Serviciului de Informații și Securitate, despre influența și presiunile exercitate de Țurcanu Ion președinte al Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, în dosarele despre lichidarea organizațiilor non- guvernamentale Falun Dafa și Falun Gong Moldova, precum și în dosarul, Banca de Economii împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Proacvacom”, Societății cu Răspundere Limitată „Nuntius” cu privire la creditul neperformant în sumă de 1 800 000 Euro.

Serviciul de Informații și Securitate a depus cerere în adresa Colegiului Disciplinar cu privire la pornirea unei proceduri disciplinare împotriva președintelui Judecătoriei Centru, mun. Chișinău Țurcanu Ion privind influența necorespunzătoare.

În baza avizului consultativ a Serviciului de Informații și Securitate nr. 5/1760 din 21 octombrie 2015, Consiliul Superior al Magistraturii a emis hotărârea nr. 835/33 din 03 noiembrie 2015, prin care judecătorul Victor Orîndaș a fost declarat incompatibil cu funcția și propus președintelui Republicii Moldova spre eliberare din funcția de judecător.

Prin hotărârea Curții Supreme de Justiție din 15 februarie 2016 a fost anulată hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 835/33 din 03 noiembrie 2015.

La 16 mai 2016, Victor Orîndaș a depus cerere de demisie din funcția de judecător și a solicitat examinarea acesteia în lipsa sa, dat fiind faptul că a fost în imposibilitate de a se prezenta fizic la ședința Consiliului Superior al Magistraturii. Totodată judecătorul a solicitat admiterea cererii de demisie conform art. 25, art. 26 din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544/1995, dat fiind faptul că dispune de dreptul de a demisiona, iar la momentul depunerii cererii de demisie nu a fost sancționat disciplinar.

Potrivit hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 392/17 din 31 mai 2016 cu privire la avizul consultativ, referitor la verificarea judecătorului Victor Orîndaș de la Judecătoria Comercială de Circumscripție, judecătorul Victor Orîndaș a fost declarat ca fiind incompatibil cu funcția deținută și eliberat, repetat, din funcție.

Conform hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 393/17 din 31 mai 2016 cu privire la cererea de demisie din funcție a judecătorului Victor Orîndaș de la Judecătoria Comercială de Circumscripție, a fost respinsă cererea de demisie a judecătorului Victor Orîndaș, deoarece prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 392/17 din 31 mai 2016, judecătorul Victor Orîndaș a fost declarat ca fiind incompatibil cu funcția deținută și eliberat repetat din funcție.

Solicită avocatul Ariadna Dodi în interesele lui Victor Orîndaș a recunoaște ca fiind ilegală arbitrară și discriminatorie a hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 392/17 din 31 mai 2016 cu privire la avizul consultativ, referitor la verificarea judecătorului Victor Orîndaș de la Judecătoria Comercială de Circumscripție, cu readucerea părților în situația anterioară încălcării dreptului de a nu fi supus hărțuirii la locul de muncă pentru opinia sa în actul de justiție și pentru dezvăluirile făcute în presă referitor la presiunile exercitate de președintele Judecătoriei Centru, mun. Chișinău Ion Țurcanu - remediu oferit de art. 18 lit. a) și c) din Legea privind asigurarea egalității

nr. 121 și art. 11 lit. a) Cod Civil; de a interzice Consiliului Superior al Magistraturii să încalce în continuare drepturile reclamantului și anume de a nu supune reclamantul hărțuirii la locul de muncă la aplicarea procedurii legale de verificare a titularului funcției - remediu oferit de art. 18 lit. b) din Legea privind asigurarea egalității nr. 121 și art. 11 lit. b) Cod Civil; anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 393/17 din 31 mai 2016 cu privire la cererea de demisie din funcție a judecătorului Victor Orîndaș de la Judecătoria Comercială de Circumscripție, anularea avizului consultativ a Serviciului de Informații și Securitate nr. 5/1760 din 21 octombrie 2015; încasarea din contul Consiliului Superior al Magistraturii în beneficiul reclamantului prejudiciu moral în sumă de 50 000 lei și cheltuielile de judecată.

La 20 iunie 2016, avocatul Ariadna Dodi în interesele lui Victor Orîndaș a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 391/17 din 31 mai 2016 cu privire la cererea de recuzare a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că la 31 mai 2016, în cadrul ședinței plene a Consiliului Superior al Magistraturii, în care se examina repetat avizul consultativ a Serviciului de Informație și Securitate nr. 5/1760 din 21 octombrie 2015, avocata Doina Ioana Straisteanu a înaintat cerere de recuzare a tuturor membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, motivul principal fiind faptul că toți membrii Consiliului Superior al Magistraturii au participat deja la examinarea avizului enunțat mai sus în ședința plenară din 03 noiembrie 2015, când a fost emisă hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 835/33 privind declararea judecătorului Victor Orîndaș ca fiind incompatibil cu funcția de judecător.

Sustine că toți membrii participanți la ședința plenară din 31 mai 2016 s-au expus asupra avizului consultativ a Serviciului de Informație și Securitate nr. 5/1760 din 21 octombrie 2015 și au votat pro sau contra declarării judecătorului Victor Orîndaș ca fiind incompatibil cu funcția deținută.

Solicită avocatul Ariadna Dodi în interesele lui Victor Orîndaș recunoașterea ca fiind ilegală și casarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la cererea de recuzare a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii nr. 391/17 din 31 mai 2016.

În ședința de judecată din 15 septembrie 2016, avocatul Ariadna Dodi în interesele lui Victor Orîndaș a depus cerere prin care a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate cu transmiterea sesizării la Curtea Constituțională privind controlul constituționalității prevederilor art. 12 alin. (4) din Legea privind verificarea titularilor și candidaților la funcții publice nr. 271 din 18 decembrie 2008 care reglementează că „în cazul în care titularul, candidatul la funcția publică refuză efectuarea verificării suplimentare, se aplică în modul corespunzător prevederile art.9 alin.(4) și (5)”, în vederea corespunderii sensului art. 6 și art. 116 alin. (1), (6) din Constituția Republicii Moldova.

În temeiul cererii lui Victor Orîndaș, Colegiul Curții Supreme de Justiție a decis ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Or, conform § § 79-80 din hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul

instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. Curtea menționează că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil.

Conform § § 82-83 din aceeași hotărâre, Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Astfel, Colegiul Curții Supreme de Justiție, examinând condițiile indicate supra necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, ajunge la concluzia că acestea sunt întrunite, din care considerente cererea avocatului Ariadna Dodi în interesele lui Victor Orîndaș urmează a fi admisă.

Totodată, ca rezultat al admiterii cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, Colegiul Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a suspenda procesul din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 121 alin.(1) CPC, dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție. Din momentul emiterii de către instanță a încheierii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și pînă la adoptarea hotărîrii de către Curtea Constituțională, procedura de examinare a pricinii sau de executare a hotărîrii pronunțate se suspendă.

Condiție, ce rezultă și din conținutul art. 260 alin. (1) lit. e) CPC, care indică că, instanța judecătorească este obligată să suspende procesul în cazul ridicării excepției de constituționalitate.

Astfel, în temeiul prevederilor normelor legale citate, Colegiul Curții Supreme de Justiție urmează să suspende procesul, în legătură cu ridicarea excepției de neconstituționalitate.

În conformitate cu art. 12¹, art. 260 alin.(1) lit. e), art. 263, art. art. 269-270 CPC, Colegiul Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se admite cererea lui Victor Orîndaș privind sesizarea Curții Constituționale.

Se remite Curții Constituționale cererea lui Victor Orîndaș, în vederea examinării constituționalității prevederile art. 12 alin. (4) din Legea privind verificarea titularilor și candidaților la funcții publice nr. 271 din 18 decembrie 2008 care reglementează că

„în cazul în care titularul, candidatul la funcția publică refuză efectuarea verificării suplimentare, se aplică în modul corespunzător prevederile art.9 alin.(4) și (5)”.

Se suspendă procesul în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Victor Orîndaș împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea hotărîrii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 392/17 din 31 mai 2016 , nr. 393/17 din 31 mai 2016 și cererea de chemare în judecată depusă de către avocatul Ariadna Dodi în interesele lui Victor Orîndaș împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, Serviciul de Informație și Securitate cu privire la anularea hotărîrii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 391/17 din 31 mai 2016 și avizului consultativ a Serviciului de Informație și Securitate nr. 5/1760 din 21 octombrie 2015, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

/semnătura/ Iulia Sîrcu

judecătorii

/semnătura/ Valentina Clevadi

/semnătura/ Iurie Bejenaru

/semnătura/ Ion Druță

/semnătura/ Oleg Sternioală

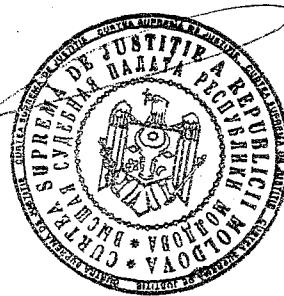
/semnătura/ Galina Stratulat

/semnătura/ Nicolae Craiu

/semnătura/ Dumitru Mardari

/semnătura/ Tatiana Vieru

Copia corespunde originalului, Judecător

Tatiana Vieru